

Notes al peu

Sempre penso en dos vellets amb la vida feta que recorden aquell amor que va quedar en suspens

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=y9Mse62NF14>

Diuen que sempre hi ha algú a qui no oblidem mai. Algú que ens resignem a perdre perquè alguna de les circumstàncies no concorda. Pot ser la primera persona que vam estimar de debò i a pit descobert, de la manera més neta possible i sense cap càrrega a la motxilla emocional. Potser per això guardem amb una cura infinita aquest record perquè, en la majoria dels casos, allò que en queda, passat pel sedàs del temps i la benevolència selectiva de la memòria, és la innocència, la rauxa i el sentiment de descoberta. Pot ser la primera persona amb qui vàrem viure, amb qui vam compartir la intimitat dels diumenges a la tarda en pijama, les convencions familiars o les vacances d'estiu. Feu l'exercici de posar-li cara. Heu trigat menys de cinc segons, oi? És clar, tots en tenim una.

Martha és una de les cançons d'amor (de nostàlgia?) més precioses que mai he sentit. Tom Waits, que parla d'ell en primera persona, truca a la Martha, un antic amor de joventut, quaranta anys després d'haver estat junts, en un atac de melangia, i li proposa trobar-se per fer un cafè i xerrar una mica de tot. Li pregunta pel seu marit i els seus fills, li diu que ell també s'ha casat i recorda com es varen estimar, mentre estaven junts (*And Martha all I had was you, and all you had was me*) per acabar confessant-li que encara l'estima.

Sempre que escolto aquesta cançó penso en dos vellets amb la vida feta que recorden aquell amor que va quedar en suspens perquè així era com havien de ser les coses en aquell moment, i que malgrat anar per camins diferents, mai han deixat de pensar l'un en l'altre. Però si miro de pensar racionalment, que en Tom hagi seguit enamorat de la Martha tot aquest temps és bastant improbable. El que li ha passat, en realitat, és que el pas dels anys ha fet que contempli la seva història com una mena de paradís perdut: en Tom, probablement, està enamorat del temps en què va ser jove. De la innocència, de les primeres vegades. I tot això conflueix en la Martha.

El malaurat escriptor nord americà David Foster Wallace es va enamorar obsessivament de la poeta Mary Karr, fins al punt de tatuar-se el seu nom al braç, dins un cor. Quan va conèixer la que seria la seva dona fins al final, Karen Green, va modificar aquest primer tatuatge, ratllant la paraula ?Mary? de dins el cor, dibuixant un asterisc a la dreta i, afegint, al costat d'un segon asterisc situat sota del cor, ?Karen?. Els qui l'hàgiu llegit sabreu de la seva obsessió amb les notes al peu, però més enllà de la simple anècdota, l'asterisc de Foster Wallace em fa pensar que tots, arribat un punt de la nostra vida, som l'asterisc d'algú. Una nota al peu que correspon a la correcció d'un nom que batega (i que mai deixarà de fer-ho) sota la capa de tinta que l'oculta. Una Mary, una Martha, un Tom que van deixar empremta i de qui potser en sabem poca cosa. Només que van ser importants. I que, amb la discreció que els pugui permetre un melangiós dia de pluja, ho seran sempre. Perquè, en el fons, formen part del món de la idealització que tots ens hem teixit a base de records modificats al nostre favor. La realitat és la nota al peu, l'aclariment últim, allò que no conté, explícitament, la literatura, però que acaba atorgant-li un sentit ple.

Perquè som això: la conjuntura entre el pòsit d'un passat, d'una Arcàdia on ens agrada anar a passejar de tant en tant i la realitat plausible d'allò que tenim.

I, amb sort, un asterisc a la dreta del cor d'algú.

Foto: Tom Waits - Facebook

Cançó: *Martha*

Tom Waits

Disc: *Closing Time* (1973)

@mrspremise (<https://twitter.com/mrspremise>)